

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 9. lipnja 2020.
(OR. en)

8086/1/20
REV 1

POLGEN 46

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Odbor stalnih predstavnika
Predmet: Nastavak rada na strateškom programu
Osamnaestomjesečni program Vijeća (1. srpnja 2020. –
31. prosinca 2021.)

Za delegacije se u prilogu nalazi osamnaestomjesečni program Vijeća koji su pripremili buduće njemačko, portugalsko i slovensko predsjedništvo i visoki predstavnik, koji predsjedava Vijećem za vanjske poslove.

Program

I. UVOD

Pandemija bolesti COVID-19 predstavlja dosad neviđen izazov za Europu i cijeli svijet. Ta svjetska zdravstvena kriza dramatično je utjecala na društva i gospodarstva država članica EU-a. Zahtijeva hitno, odlučno i sveobuhvatno djelovanje na razini EU-a te nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini¹. Tri predsjedništva učinit će sve što je potrebno kako bismo ojačali otpornost Europe, zaštitili naše građane i građanke i prevladali krizu te istodobno očuvali naše europske vrijednosti i način života. Trio predsjedništava pritom će predano raditi na pet područja djelovanja koja su utvrđena u Zajedničkoj izjavi članova Europskog vijeća od 26. ožujka 2020.

Kriza uzrokovana bolešću COVID-19, koju je Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) proglasila pandemijom, stavila je društva država članica, a osobito zdravstvene sustave, na nezapamćenu kušnju, te i dalje to čini. Države članice i institucije EU-a udružile su se u duhu solidarnosti radi koordinacije i provedbe odgovarajućih zdravstvenih mjera. Trajan oporavak u svim drugim sektorima gospodarstva i javnog života može se ostvariti samo ako zdravstvena politika bude učinkovita u suzbijanju i, u konačnici, prevladavanju prijetnje koju predstavlja COVID-19.

¹ Vidjeti Zajedničku izjavu članova Europskog vijeća, 26. ožujka 2020.

Iako su mnoge mjere za rješavanje krize već poduzete tijekom hrvatskog predsjedanja, potrebno je učiniti još mnogo toga, posebno u pogledu kontrole pandemije i vraćanja potpune funkcionalnosti europskim društvima i gospodarstvima poticanjem održivog i uključivog rasta, integracijom, među ostalim, zelene tranzicije i digitalne transformacije te izvlačenjem pouka iz krize² i rješavanjem njezinih socioekonomskih posljedica. U tu su svrhu tri predsjedništva kao glavni prioritet odredila provedbu svih odgovarajućih mjera kojima se doprinosi snažnom oporavku europskoga gospodarstva, u skladu sa strategijom održivog i uključivog rasta, kojom se uzima u obzir cilj postizanja klimatske neutralnosti do 2050., pristupa rješavanju znatnih posljedica za društvo i vodi računa o ljudskoj dimenziji. Trio će popratiti predstojeće prijedloge Komisije za uspostavu ambicioznijeg, opsežnijeg i usklađenijeg sustava za upravljanje krizama unutar EU-a.

Trio se zalaže za načela Zajedničkog europskog plana za ukidanje mjera ograničavanja širenja bolesti COVID-19 i plana za oporavak.³ Plan za oporavak stoga se mora temeljiti na solidarnosti, koheziji i konvergenciji; oporavak mora biti fleksibilan, prilagodljiv i u stalnom razvoju; mora biti uključiv, a odgovornost za njega moraju zajednički snositi sve uključene strane, uz potpuno poštovanje naših vrijednosti, prava i vladavine prava.

Tri predsjedništva učinit će sve što je u njihovoj moći kako bi se ponovno uspostavilo i dodatno produbilo jedinstveno tržište, unaprijedilo zelenu tranziciju i digitalnu transformaciju, radilo na digitalnoj suverenosti, osiguralo stratešku autonomiju EU-a putem dinamične industrijske politike, podupiralo mala i srednja poduzeća (MSP) te novoosnovana poduzeća, provjeravalo izravna strana ulaganja, izgradilo otporniju infrastrukturu, osobito u zdravstvenom sektoru, i proizvodilo ključnu robu u Europi kako bi se smanjila prekomjerna ovisnost o trećim zemljama, u skladu s ključnim preporukama plana oporavka.

² Vidjeti Zajednički europski plan za ukidanje mjera ograničavanja širenja bolesti COVID-19, 15. travnja 2020.

³ „Plan za oporavak – Prema otpornijoj, održivijoj i pravednijoj Europi”, 22. travnja 2020.

Trio će prema potrebi doprinijeti dosad nezabilježenim investicijskim naporima za poticanje oporavka, usmjerenima na zajednički dogovorene ciljeve i područja u kojima su najpotrebniji, te upravljati njima. Ti će napori uključivati sigurnosne mreže za građane, poduzeća i države te fond za oporavak povezan s višegodišnjim financijskim okvirom (VFO) kako bi se potaknuo održiv oporavak.

Tri predsjedništva prepoznaju važnost globalnog izazova koji predstavlja pandemija, kao i uloge EU-a kao globalnog aktera s posebnom odgovornošću da pomogne u oblikovanju globalnog odgovora putem multilateralizma i međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima. To će uključivati provedbu ključnih prioriteta politika u slučajevima u kojima postoje znatne razlike u resursima, jačanjem kapaciteta za odgovor u zemljama s najslabijim zdravstvenim, vodnim i sanitarnim sustavima, osobito u Africi, te ublažavanjem ozbiljnih socioekonomskih posljedica. Globalni odgovor zahtijeva veću regionalnu suradnju u radu na novoj dijagnostici, sredstvima za terapiju i cjepivima. Tri predsjedništva sudjelovat će u svim tim naporima u istinskom pristupu „Tima Europa” (*Team Europe*).

Trio će ulagati u razvoj sustava upravljanja⁴ koji vodi do otpornijeg, učinkovitijeg i djelotvornijeg EU-a, pri čemu će naše temeljne vrijednosti zadržati u središtu svojeg pristupa.

Kako bi se ostvarili navedeni ciljevi, trio će provesti mjere iz akcijskog plana priloženog planu za oporavak. Trio je također predan provedbi načelâ europskog stupa socijalnih prava, među ostalim održavanjem EU-ova socijalnog samita u svibnju 2021. na poziv predsjednika Europskog vijeća, čiji će domaćin biti portugalsko predsjedništvo.

⁴ U skladu s dokumentom „Plan za oporavak – Prema otpornijoj, održivijoj i pravednijoj Europi”, 22. travnja 2020.

Iako je odgovor na pandemiju bolesti COVID-19 i njezine posljedice najvažniji prioritet trija, također je neophodno da se nastavi normalan rad institucija EU-a kako bi trio ostvario konkretan napredak u provedbi Strateškog programa za razdoblje 2019. – 2024. Tri predsjedništva čvrsto vjeruju da oslanjanjem na naše europske vrijednosti i prednosti Europske unije možemo oblikovati našu zajedničku budućnost, promicati interese naših građana, poduzeća i društava te zaštititi naš način života. Kako bi Unija ostvarila svoj puni potencijal, trio će poticati jedinstvo među državama članicama. To će se postići iskrenom suradnjom koja se temelji na našim zajedničkim vrijednostima te poštovanjem supsidijarnosti i proporcionalnosti.

Trio čvrsto vjeruje da bi na konferenciji o budućnosti Europe trebalo ostvariti konkretne rezultate na korist naših građana i doprinijeti srednjoročnom i dugoročnom razvoju naših politika kako bismo se mogli bolje suočiti s trenutačnim i budućim izazovima⁵.

Višegodišnji financijski okvir 2021. – 2027.

Tri predsjedništva smatraju kako je važno postići dogovor o višegodišnjem financijskom okviru (VFO) za razdoblje 2021. – 2027. VFO će biti ključan instrument za potporu trajnom oporavku. Njime bi se trebala pružiti potpora državama članicama za održivo ulaganje u strateške ciljeve i sve politike EU-a, u skladu s planom za oporavak. Zajedno s fondom za oporavak, sljedeći VFO bit će ambiciozan odgovor koji je Europi potreban i kojim će se poduprijeti naši zajednički prioriteti. Trio se obvezuje da će neumorno raditi na dobivanju suglasnosti Europskog parlamenta i što je prije moguće finalizirati neriješene sektorske prijedloge, uz istodobno strogo poštovanje mandata koji mu je dalo Europsko vijeće. Trio će učiniti sve što je u njegovoj moći kako bi se izbjegla nepotrebna kašnjenja u provedbi višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. i s njime povezanih programa. Pravodobno donošenje zakonodavstva o svim politikama povezanim s ulaganjima i drugim relevantnim politikama od ključne je važnosti kako bi se osigurao primjeren i odlučan odgovor na posljedice pandemije bolesti COVID-19 te na druge strateške ciljeve Unije i stalne izazove s kojima se suočava.

⁵ Vidjeti zaključke Europskog vijeća, 12. prosinca 2019.

Budući odnosi između EU-a i Ujedinjene Kraljevine

Ujedinjena Kraljevina povukla se iz Europske unije 1. veljače 2020. Ako se ne postigne dogovor o produljenju, prijelazno razdoblje nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine istječe 31. prosinca 2020. U svojim zaključcima od 13. prosinca 2019. Europsko vijeće ponovno je potvrdilo svoju želju da se u budućnosti uspostavi što bliži odnos s Ujedinjenom Kraljevinom, u skladu s Političkom izjavom i uz poštovanje prethodno dogovorenih smjernica Europskog vijeća te izjava i očitovanja, osobito onih od 25. studenoga 2018. Europsko vijeće posebno je naglasilo da će se budući odnosi s Ujedinjenom Kraljevinom morati temeljiti na ravnoteži prava i obveza i da će se njime morati osigurati jednaki uvjeti za sve. U skladu sa smjernicama i zaključcima Europskog vijeća te Političkom izjavom Vijeće je 25. veljače 2020. donijelo pregovaračke smjernice kojima se utvrđuju područje primjene i uvjeti budućeg partnerstva o kojima će Europska komisija i Ujedinjena Kraljevina pregovarati. Trio će težiti tome da sveobuhvatno partnerstvo s Ujedinjenom Kraljevinom, pošteno i pravedno za sve države članice i u interesu naših građana, stupi na snagu do kraja prijelaznog razdoblja.

Prilagođeni program rada Komisije za 2020.

Trio će uzeti u obzir prilagođeni program rada Komisije za 2020. Trio cijeni činjenicu da je Komisija u potpunosti predana provedbi svih svojih glavnih inicijativa najavljenih u njezinu izvornom programu te činjenicu da će prijedlozi koji su ključni ili kojima se podupire hitan oporavak biti doneseni kako je prvotno planirano. Trio poziva Komisiju da što prije donese sve glavne inicijative, koje su odgođene zbog pandemije. Tri predsjedništva pozdravljaju namjeru Komisije da u većoj mjeri iskoristi strateško predviđanje kako bi zauzela pragmatičniji, dugoročniji pristup u svrhu davanja doprinosa pri usmjeravanju politika Unije u godinama koje su pred nama.

II. ZAŠTITA GRAĐANA I SLOBODA

Tri predsjedništva čvrsto vjeruju u važnost demokracije, ljudskih prava, vladavine prava i naših otvorenih društvenih modela, koji su temelj europske slobode, sigurnosti i blagostanja. U tom pogledu tri predsjedništva sa zanimanjem očekuju predstojeći akcijski plan za europsku demokraciju i njegove popratne prijedloge, među ostalim u vezi sa slobodom, pluralizmom i neovisnošću medija. Trio naglašava ključnu ulogu slobodnih i pluralističkih medija, čije činjenično utemeljeno, pravodobno i vjerodostojno izvještavanje te predanost borbi protiv dezinformacija nikad nisu bili važniji.

Trio sa zanimanjem očekuje novu strategiju za provedbu Povelje o temeljnim pravima. Trio želi dati novi poticaj pristupanju EU-a Europskoj konvenciji o ljudskim pravima, kako je predviđeno Ugovorom iz Lisabona. Promicat će kulturnu i vjersku raznolikost, sudjelovanje mladih i redoviti dijalog s građanima te ih smatrati važnim čimbenicima za bolju provedbu politika EU-a.

Odgovor na pandemiju bolesti COVID-19 uključivao je dosad nezabilježena ograničenja u pogledu načina života, slobode i demokratskih prava naših društava. Trio je spreman podržati potpunu primjenu vrijednosti Unije, uključujući vladavinu prava u cijelom EU-u.

Trio sa zanimanjem očekuje uspostavu europskog mehanizma vladavine prava koji će se jednako primjenjivati na sve države članice. Tim će se preventivnim instrumentom produbiti konstruktivan dijalog među državama članicama i potaknuti zajednička svijest o vladavini prava u svima njima. U tu će svrhu trio u Vijeću organizirati opsežan dijalog o svim elementima godišnjeg izvješća Komisije.

Potpora jedinstvu među državama članicama i načelo iskrene suradnje, poštovanje supsidijarnosti, proporcionalnosti i promicanje višerazinskog upravljanja narednih će osamnaest mjeseci biti vodeća načela.

Trio se zalaže za uključivanje ravnopravnosti u sve politike, što uključuje rodna prava i rodnu ravnopravnost te prava i ravnopravnost LGBTQIA+ osoba, promicanje kulturne raznolikosti, pružanje jednakih mogućnosti svima, borbu protiv svih oblika diskriminacije, uključujući zločine iz mržnje, te rješavanje problema nasilja u obitelji. Tri predsjedništva pozdravljaju novu Strategiju Komisije za rodnu ravnopravnost za razdoblje 2020. – 2025. kojom su, među ostalim, obuhvaćena pitanja rodno uvjetovanog nasilja i ravnopravnosti žena i muškaraca na tržištu rada. Obvezujuće mjere za transparentnost plaća koristan su korak u području rodne ravnopravnosti. U tom pogledu trio sa zanimanjem očekuje relevantni predstojeći prijedlog. Imajući na umu da je pandemija bolesti COVID-19 nerazmjerno utjecala na starije osobe, promicat ćemo međugeneracijsku solidarnost, dostojanstveno starenje i bolju zaštitu prava starijih osoba i drugih ranjivih odraslih osoba. Ne možemo dopustiti da se zbog pandemije bolesti COVID-19 povećaju nejednakosti i diskriminacija bilo koje vrste.

Tri predsjedništva obvezuju se poboljšati koordinaciju rada Vijeća na sprečavanju i suzbijanju antisemitizma, posebno u pogledu razmjene najbolje prakse.

Trio će promicati kulturnu raznolikost, poštujući pritom načelo supsidijarnosti i vodeći računa o globalno važnim kulturnim i kreativnim sektorima, njihovu utjecaju na društvo i gospodarstvo te zaštititi europskog načina života.

Digitalna transformacija donosi prilike, ali i izazove u pogledu prava i sloboda građana. Stoga je ključno da se u okviru procesa digitalizacije poštuju temeljna prava i zajedničke vrijednosti.

Tri predsjedništva pozdravljaju Komisijinu Bijelu knjigu o umjetnoj inteligenciji i sa zanimanjem očekuju s njome povezano daljnje postupanje u svim dimenzijama, uključujući istraživanja i inovacije, primjene u obrazovanju, etičke aspekte i aspekte usmjerene na čovjeka, upravljanje njima na svjetskoj razini, regulatorni okvir utemeljen na riziku i aspekt odgovornosti za umjetnu inteligenciju. Nadalje, trio će raditi na boljoj zaštiti naših društava od zlonamjernih kiberaktivnosti, hibridnih prijetnji i dezinformacija. Nastavit će se transparentna i pravodobna komunikacija utemeljena na činjenicama kako bi se ojačala otpornost naših društava. Predstojeći akt o operativnoj otpornosti financijskih usluga i njihovoj kiberotpornosti te preispitivanje Direktive o sigurnosti mrežnih i informacijskih sustava (Direktiva NIS) bit će korisni koraci u tom smjeru. Trio će pojačati napore na europskoj razini u pogledu obvezne minimalne razine sigurnosti informacijske tehnologije za uređaje koji se povezuju na internet.

Tri predsjedništva pozdravljaju najavu Komisije o predlaganju novog pakta o migracijama i popratnih zakonodavnih prijedloga te se obvezuju da će ih smatrati prioritetom. EU-u je potrebno sveobuhvatno, trajno i predvidljivo rješenje za migracije. Ono bi trebalo uključivati funkcionalan i snažan zajednički europski sustav azila otporan na krize, uz potrebnu ravnotežu između odgovornosti i solidarnosti. Trebalo bi riješiti situacije nerazmjernog migracijskog pritiska na jednu ili više država članica. To će se morati nadopuniti poboljšanjem zakonitih putova za migracije, uz istodobno poboljšanje vraćanja.

Taj sveobuhvatni pristup trebao bi uključivati i jačanje borbe protiv nezakonitih migracija, trgovanja ljudima i krijumčarenja ljudi, uz istodobno rješavanje temeljnih uzroka migracija i prisilnog raseljavanja. Vanjskoj dimenziji trebalo bi pristupiti jačanjem partnerstava sa zemljama podrijetla i tranzita.

Kad je riječ o funkcioniranju schengenskog područja i zaštiti vanjskih granica EU-a, trio će se usredotočiti na operacionalizaciju Uredbe o europskoj graničnoj i obalnoj straži, provedbu novih funkcionalnosti predviđenih uredbama o interoperabilnosti i reviziju mehanizma za evaluaciju schengenske pravne stečevine te će učiniti sve što je u njegovoj moći da ponovno uspostavi potpuno funkcioniranje schengenskog područja. Važnost toga postala je još očitija slijedom ograničenja uvedenih kao odgovor na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19.

Osim uspješne provedbe paketa za interoperabilnost, tri predsjedništva sa zanimanjem očekuju daljnje inicijative povezane s novom strategijom EU-a za sigurnosnu uniju s ciljem poboljšanja suradnje i razmjene informacija u području pravosuđa i unutarnjih poslova (PUP), uključujući naše zajedničke instrumente (informacijski sustavi EU-a), te će nastojati poboljšati policijsku, carinsku i pravosudnu suradnju u kaznenim i građanskim stvarima, među ostalim putem mehanizama e-pravosuđa. Snažna i prilagodljiva policijska suradnja olakšana dobro koordiniranim zajedničkim djelovanjem bit će ključna za promicanje slobodnog kretanja robe, usluga i osoba radi poticanja gospodarskog i društvenog oporavka od pandemije bolesti COVID-19 u predstojećim mjesecima i godinama. Posebno će biti važno provesti učinkovite preventivne mjere i nastaviti jačati našu borbu protiv terorizma, teškog i organiziranog kriminala, radikalizacije i (nasilnog) ekstremizma te prekograničnog kriminala, kao i poboljšati suradnju s trećim zemljama. U tom bi pogledu mogao biti posebno zanimljiv najavljeni prijedlog Komisije o ciljanoj preinaci Uredbe o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (EUROPOL) radi jačanja operativne policijske suradnje.

EU treba dodatno ojačati otpornost naših društava podupiranjem i pripremanjem planova za odgovarajuća djelovanja s ciljem sveobuhvatne koordinacije, uz potpuno poštovanje nadležnosti i odgovornosti na različitim razinama EU-a, država članica i unutar država članica, u hitnim situacijama kao što su pandemije ili kibernetički napadi velikih razmjera. Tri predsjedništva odlučna su u potpunosti uzeti u obzir izazove za EU koji proizlaze iz pandemije bolesti COVID-19, također u okviru europske civilne zaštite. Ovisno o aktualnom razvoju događaja i na temelju stečenog iskustva, predsjedništva će nastojati dodatno poboljšati odgovor EU-a na krizne situacije i ojačati Mehanizam Unije za civilnu zaštitu, uključujući daljnji razvoj kapaciteta RescEU i drugih kapaciteta, uz rješavanje izazova povezanih sa stvaranjem zaliha ključnih zdravstvenih materijala i repatrijacijom građana blokiranih u trećim zemljama, te će nastaviti proces povezan s izvučenim poukama uspostavom i pokretanjem mreže znanja EU-a, koja će se sustavno razvijati na osnovi scenarija pandemije.

III. RAZVOJ NAŠE GOSPODARSKE OSNOVE: EUROPSKI MODEL ZA BUDUĆNOST

Pandemija bolesti COVID-19 imat će dugotrajne posljedice za gospodarstvo EU-a i cijelog svijeta. Osim kratkoročnih mjera kojima se osigurava likvidnost našeg financijskog sektora, borba protiv prijeteće recesije poticanjem dosad nezabilježenih ulaganja i osiguravanje stabilnosti financiranja država članica, važno je razmotriti i dugoročnu perspektivu, poboljšati konkurentnost i suverenost EU-a te nastaviti osiguravati stabilno i povoljno okruženje za ulaganja na jedinstvenom tržištu. Stoga je sada još važnije razviti našu gospodarsku osnovu, što će i dalje biti ključna značajka tijekom svih triju predsjedanja. Posebne uloge u postizanju tih ciljeva imat će rad na zelenom planu i digitalnoj budućnosti Europe, provedba akcijskog plana za kružno gospodarstvo, ulaganje u istraživanja, inovacije i vještine radi povećanja konkurentnosti, pronalaženje rješenja za globalne izazove i otvaranje radnih mjesta.

Jedinstveno tržište jedna je od najvećih prednosti EU-a i trebalo bi ga dalje razvijati. Njegova načela, vrijednosti i standardi temelj su vodeće i aktivne uloge EU-a u promicanju svjetskog poretka utemeljenog na pravilima i jednakih uvjeta na domaćem i stranom tržištu. Trio će raditi na jačanju temelja buduće konkurentnosti i rasta Unije. To obuhvaća potpunu ponovnu uspostavu jedinstvenog tržišta na način na koji je funkcioniralo prije izbijanja bolesti COVID-19, uklanjanje preostalih neopravdanih prepreka na jedinstvenom tržištu, među ostalim u području usluga, te osiguravanje učinkovite i pravedne provedbe, primjene i izvršavanja pravila jedinstvenog tržišta, uključujući ona o zaštiti ulaganja. Nadalje, politiku jedinstvenog tržišta treba uskladiti s politikama EU-a u području industrije, malih i srednjih poduzeća te digitalnih tehnologija. Trio je spreman za daljnje postupanje slijedom Komisijina Izvješća o preprekama i akcijskog plana za provedbu. Pandemija bolesti COVID-19 pokazuje da je ključno ojačati otpornost jedinstvenog tržišta u kriznim vremenima. Kako bi se, među ostalim, povećali rast i konkurentnost Unije nakon pandemije, istaknuto mjesto na popisu prioriteta imat će i bolja regulativa te smanjenje troškova usklađivanja i administrativnog opterećenja.

Budući da MSP-ovi imaju ključnu ulogu u održivom gospodarskom rastu, zapošljavanju i socijalnoj koheziji u našim društvima, potrebni su pouzdani i stabilni okvirni uvjeti koji čine integriran i koherentan pristup usmjeren na budućnost te sustavna i dosljedna provedba načela „počnimo od malih”. Kako bi se to osiguralo, tri predsjedništva spremna su na daljnje postupanje u pogledu strategije Komisije za MSP-ove u cilju jačanja politike EU-a za mala i srednja poduzeća te na njezin daljnji razvoj.

Jačanje malih i srednjih poduzeća i industrijske konkurentnosti u Europi ključan je cilj trija s obzirom na to da doprinosi europskom gospodarskom suverenitetu i pomaže njegovoj otpornosti. Strategija oporavka EU-a od krize uzrokovane bolešću COVID-19 i dugoročna strategija za održivi rast također zahtijevaju ambicioznu strategiju industrijske politike EU-a, uključujući rješavanje pitanja tržišnog natjecanja, propisa o državnim potporama i općih okvirnih uvjeta, te jačanje ključnih tehnologija, među ostalim usklađivanjem politike znanosti, istraživanja i inovacija te promicanjem tehnološke autonomije EU-a. Važne sastavnice bit će utvrđivanje strateških lanaca vrijednosti, novo oblikovanje industrijskih ekosustava i daljnji rad na utvrđivanju industrijskih saveza i važnih projekata od zajedničkog europskog interesa. Trio će svoj rad temeljiti na Komisijinoj industrijskoj strategiji EU-a i predložiti će sljedeće korake za provedbu i praćenje. Osim toga, trio će pratiti evaluaciju pravila tržišnog natjecanja koju trenutačno provodi Europska komisija te će, nakon objave rezultata procjene, promicati te rezultate, moguće promjene i modernizaciju europskog okvira za tržišno natjecanje u kontekstu globalnih kretanja i digitalne transformacije. Također namjerava povećati učinkovitost, usmjerenost na inovacije i održivost javne nabave, uzimajući pritom u obzir pouke izvučene tijekom krize uzrokovane bolešću COVID-19 i potrebu za ponovnim pokretanjem gospodarstva EU-a.

Djelotvornom i fleksibilnom kohezijskom politikom trebalo bi osigurati ulaganja za rješavanje golemih gospodarskih i društvenih izazova koje predstavlja kriza uzrokovana bolešću COVID-19, a usto bi se njome trebalo ulagati u inovativnu i pametnu gospodarsku i društvenu preobrazbu usmjerenu prema zelenijoj Europi s niskom razinom emisija ugljika. Njome bi se trebale obuhvatiti sve regije⁶ kako bi se poduprla njihova konkurentnost i ojačala gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija te smanjile nejednakosti. Trio će učiniti sve što je u njegovoj moći da bi se pravodobno donio zakonodavni paket o koheziji kako bi se bez odgode započelo s provedbom novog ciklusa kohezijske politike.

Trio će istražiti ulogu financijske i gospodarske politike u održivom i uključivom rastu.

Financiranje gospodarstva treba postati snažnije, među ostalim i s obzirom na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19. U tu bi svrhu trebalo na dogovoreni način nastaviti s produblјivanjem ekonomske i monetarne unije u svim njezinim dimenzijama i radom na svim elementima daljnјeg jačanja bankovne unije, kao i jačanja unije tržišta kapitala. Konkretno, tri predsjedništva sa zanimanjem očekuju predstojeća preispitivanja Direktive o tržištu financijskih instrumenata i stavljanju izvan snage Direktive 2004/39/EC (MiFID II) i Uredbe o tržištima financijskih instrumenata (MiFIR), Uredbe o referentnim vrijednostima, kao i prijedlogâ za provedbu konačnih reformi Basel III. S napretkom u tim područjima ojačat će i međunarodna uloga eura, koja bi trebala biti razmjerna globalnom gospodarskom i financijskom značaju Unije. Trio smatra da je preispitivanje Solventnosti II prilika za ciljani daljnji razvoj jednog od najnaprednijih bonitetnih sustava na svijetu.

Od posebnog su interesa uvođenje financijskog sektora u digitalno doba, budući prijedlozi o kriptovalutama te operativnoj otpornosti i kiberotpornosti financijskih usluga, kao i strategija digitalnog financiranja i ugrađena europska strategija plaćanja.

Tri predsjedništva poboljšat će borbu EU-a protiv pranja novca i financiranja terorizma na osnovi, među ostalim, akcijskog plana Komisije za sveobuhvatnu politiku Unije o sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma.

⁶ Uzimajući u obzir posebnosti regija iz članka 349. UFEU-a.

Mobilizacijom održivog financiranja i jačanjem financijske uključenosti može se poduprijeti ostvarivanje Programa održivog razvoja do 2030., njegovih sedamnaest ciljeva održivog razvoja i ciljeva zelenog plana EU-a. Stoga tri predsjedništva sa zanimanjem očekuju obnovljenu strategiju održivog financiranja kojom će se dovršiti Plan ulaganja u održivu Europu.

Kako bi jedinstveno tržište funkcioniralo na odgovarajući način, potrebni su jednaki uvjeti za sve te pravedno i učinkovito oporezivanje. Tri predsjedništva namjeravaju nastaviti promicati pravedno oporezivanje u sve digitaliziranijem gospodarstvu, osobito u odnosu na učinkovito minimalno oporezivanje, i unaprijediti inicijative navedene u akcijskom planu za borbu protiv utaje poreza. Promicat će reviziju Direktive o trošarinama na duhan i Direktive o oporezivanju energije.

Zaštita granica EU-a od krivotvorene robe i iskorištavanje potencijala carinskog zakonodavstva EU-a ključni su za jačanje carinske unije. Tri predsjedništva sa zanimanjem očekuju predstojeći akcijski plan za carinsku uniju i prijedlog za uspostavu jedinstvenog carinskog sučelja.

Okvir za intelektualno vlasništvo vrlo je važan za inovacije u EU-u kao transverzalno pitanje za sve sektore gospodarstva. Trio će raditi na koherentnoj strategiji o intelektualnom vlasništvu.

EU treba prikladnu i resursno učinkovitu infrastrukturu koja dobro funkcionira kako bi mogao u potpunosti iskoristiti prednosti dvostruke tranzicije – zelene i digitalne.

Trio za cilj ima provedbu energetske unije u okviru integriranog i međusobno povezanog europskog energetskeg tržišta koje pravilno funkcionira i koje je usmjereno na održivu energiju i prijelaz na klimatsku neutralnost. Istražit će u kojoj mjeri energetski sektor može doprinijeti oporavku nakon pandemije bolesti COVID-19. Tri predsjedništva poticat će blisku suradnju i razmjenu među državama članicama u pogledu provedbe upravljanja energetskom unijom i okvira energetske politike do 2030. Osim toga, sa zanimanjem očekuju inicijative Komisije za energetski sektor, među ostalim novi pristup za iskorištavanje europskog potencijala energije iz obnovljivih izvora na moru, inovativna goriva i mjere za doprinos ostvarivanju integracije pametnog sektora, uključujući olakšanu dekarbonizaciju plinskog sektora i prilagodbu postojeće Uredbe o transeuropskoj energetske mreži (Uredba TEN-E) perspektivama klimatski neutralnoga gospodarstva kako bi se ostvarila energetska infrastruktura primjerena svojoj svrsi.

Prioritet će biti siguran, inovativan i povezan promet, uključujući promicanje alternativnih održivih goriva i pogonskih sklopova, kao i interoperabilnost i održivost europske povezivosti putem transeuropske prometne mreže (TEN-T). Trio sa zanimanjem očekuje strategiju za održivu i pametnu mobilnost i predan je početku rada na ključnim prijedlozima. Trio će nastojati zaštititi protok unutar lanaca opskrbe u razdoblju punom izazova koji zahvaćaju cijelu Uniju i pristupit će rješavanju posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19 na prometni sustav, posebno u sektoru civilnog zrakoplovstva. Cilj trija bit će jačanje prometnog sektora i njegove otpornosti. Nadalje, analizirat će posljedice pandemije na prometne tokove unutar EU-a, prijevoznike svih vrsta prijevoza i prometnu infrastrukturu.

Tri predsjedništva uvjereni su da će digitalna transformacija oblikovati svakodnevni život u Europi, ali i da Europa može oblikovati nju. Riječ je o prilici, ali i izazovu za EU i njegov društveni i gospodarski model, kao i za njegovu konkurentnost i suverenost. U tom pogledu tri predsjedništva posvetit će posebnu pozornost digitalizaciji usluga i organizacija, osobito u javnoj upravi. Kako bi se održao i poticao odgovoran, inovativan, održiv i konkurentan europski digitalni ekosustav, posebno u sektorima od strateške važnosti i u području ključnih razvojnih digitalnih tehnologija i infrastruktura (uključujući podatkovne infrastrukture), potrebno je dodatno ojačati digitalni suverenitet EU-a. U tom je pogledu umjetna inteligencija ključna tehnologija, s golemim potencijalom za stvaranje vrijednosti. Imajući to na umu, trio sa zanimanjem očekuje buduće prijedloge koji će se nadovezati na komunikaciju naslovljenu „Izgradnja digitalne budućnosti Europe”, Bijelu knjigu o umjetnoj inteligenciji, europsku podatkovnu strategiju i akt o digitalnim uslugama te daljnje napore u okviru Europskog partnerstva za lance blokova, kao i najavljeni akcijski plan za medije i audiovizualne aktivnosti.

Digitalizacija ima dalekosežne učinke i stoga joj se mora koherentno pristupiti u svim unutarnjim i vanjskim politikama Unije. Važnu će ulogu imati razvoj infrastruktura, povezivost (uključujući gigabitnu povezivost do 2025. i 5G), usluge usmjerene na korisnike, kao i njihova zaštita u razdobljima kriza, te usto jačanje propisa, ulaganja, prilika i učinaka povezanih sa zaštitom okoliša i klime ili održivim razvojem te zdravlje. Uspostava dostatnog podatkovnog ekosustava u skladu s podatkovnom strategijom Europske komisije (uključujući podatkovnu infrastrukturu, zaštitu podataka i privatnosti, odgovornu uporabu podataka, podatkovne prostore, dostupnost podataka, razmjenu podataka i sigurnost podataka) bit će ključna za uspjeh Europe u oblikovanju digitalne transformacije.

Europski istraživački, zdravstveni i obrazovni sustavi moraju biti spremni za suočavanje s izazovima koji proizlaze iz tehnoloških i društvenih promjena, a povezani su i s digitalizacijom, poticanjem inovacija za rast i zapošljavanje, i to promicanjem istraživanja i inovacija, boljih rezultata u zdravstvu i ulaganja u vještine i obrazovanje ljudi. Treba tražiti sinergije unutar europskih znanstvenih, istraživačkih i inovacijskih zajednica kako bi se u cijeloj Uniji maksimalno iskoristio puni potencijal istraživanja i inovacija te prevladala kriza izazvana bolešću COVID-19. U tom pogledu trio pozdravlja komunikaciju Komisije o budućnosti istraživanja i inovacija te europskom istraživačkom prostoru, ažurirani akcijski plan za digitalno obrazovanje, daljnji razvoj europskog prostora obrazovanja, novi strateški okvir za suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja i ažurirani program vještina te sa zanimanjem očekuje daljnje korake u vezi s njima u Vijeću. Iskustvo stečeno u suočavanju s izazovima tijekom pandemije bolesti COVID-19 pokazuje da područja obrazovanja, vještina i istraživanja moraju biti dovoljno fleksibilna i otporna na prekinde njihovih uobičajenih ciklusa. Iskorištavanje potencijala koji obrazovanje, istraživanja i inovacije imaju za nalaženje transformacijskih rješenja i postizanje ciljeva održivog razvoja zahtijevat će višerazinski pristup kojim će se napori u tim područjima politika unutar svake sektorske inicijative strateški usmjeriti na svim razinama, a na razini EU-a integrirati u zajednički pristup. Istodobno će trebati iznova konceptualizirati europski istraživački prostor (EIP) kako bi se ispunila obveza iz Ugovora, odnosno uspostavio prostor u kojem istraživači mogu ostvariti istinski europsku karijeru i, poput spoznaja i tehnologije, slobodno cirkulirati preko granica i između sustava. Posebna će pozornost biti posvećena i etičkim aspektima obnovljenog europskog istraživačkog prostora (EIP) te građanskoj znanosti, u čijem će području tri predsjedništva provesti neke zajedničke aktivnosti. Kao odgovor na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19 predsjedništva će poticati rad na uspostavi zajedničkih laboratorija EU-a putem Zajedničkog istraživačkog centra (JRC) radi razvoja lijekova i cjepiva.

Tri predsjedništva nastojat će pravodobno donijeti zakonodavne prijedloge u okviru programa Obzor Europa i Erasmus+ kako bi provedba novog ciklusa politike započela bez odgode, uključujući preinaku Uredbe o Europskom institutu za inovacije i tehnologiju (EIT) i odluku o Strateškom inovacijskom programu EIT-a za razdoblje 2021. – 2027. Isto vrijedi i za druge programe EU-a, kao što su Digitalna Europa, Kreativna Europa i Europske snage solidarnosti.

Zaštitu potrošača moramo prilagoditi izazovima digitalne transformacije i Programa održivog razvoja do 2030. i u tom je pogledu, ako je to potrebno, i ojačati. Trebalo bi voditi računa o osjetljivosti potrošača u različitim sektorima. Tri predsjedništva podupiru Komisijine napore na poboljšanju provedbe prava o zaštiti potrošača i jačanju međunarodne suradnje. Povjerenje potrošača u visoku razinu zaštite potrošača i transparentne informacije za potrošače važni su čimbenici koji podupiru oporavak europskoga gospodarstva nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19. Trio predsjedništava očekuje Komisijinu strategiju za potrošače u koju bi bile ugrađene relevantne izvučene pouke i namjerava brzo djelovati u vezi s konkretnim prijedlozima kao što je jedinstveni punjač i preispitivanje Uredbe o roamingu te sa zanimanjem očekuje druge prijedloge, poput kao što je revizija Direktive o općoj sigurnosti proizvoda.

EU treba poticati konkurentan svemirski sektor i njegovu integraciju u europsko gospodarstvo povećanjem upotrebe svemirskih tehnologija i aplikacija za potporu javnim politikama. Na temelju donošenja predložene uredbe o europskom svemirskom programu i pretvorbe Agencije za europski GNSS (GSA) u Agenciju Europske unije za svemirski program (EUSPA), trio predsjedništava želi zacrtati put kojim treba ići prema novom dobu u svemirskim aktivnostima EU-a. Također će nastojati oblikovati europsko stajalište o ključnim načelima za globalno svemirsko gospodarstvo i razvoj „novog svemira”, uključujući tržišno orijentirane pristupe i otvaranje svemira novim akterima.

Trebat će pružiti potporu turističkom sektoru u EU-u, koji je posebno pogođen trenutačnom krizom uzrokovanom bolešću COVID-19, posebno malim i srednjim poduzećima te sektoru civilnog zrakoplovstva. Trio je, zajedno s državama članicama i Komisijom, spreman raditi na zajedničkom i koordiniranom odgovoru u skladu s planom za oporavak, kojim će se osigurati postupan i siguran nastavak turističkih aktivnosti, promicanje održivog turizma i povratak povjerenja potrošača. Odgovor bi trebao biti usmjeren na kratkoročnu pomoć, pomoć poduzećima i dugoročni oporavak.

IV. IZGRADNJA KLIMATSKI NEUTRALNE, ZELENE, PRAVEDNE I SOCIJALNE EUROPE

a. Izgradnja klimatski neutralne i zelene Europe

Tri predsjedništva u potpunosti su predana cilju postizanja klimatski neutralnog EU-a do 2050., u skladu s ciljevima Pariškog sporazuma, osiguravajući pritom da tranzicija bude troškovno učinkovita, pravedna, socijalno uravnotežena i poštena te da se ostvari na način kojim se čuva konkurentnost EU-a. U tom pogledu trio pozdravlja komunikaciju Komisije o europskom zelenom planu i Planu ulaganja u održivu Europu, na kojima bi tri predsjedništva željela prioritetno raditi, uključujući europski propis o klimi, strategiju za prilagodbu klimatskim promjenama i druge zakonodavne prijedloge koji će uslijediti u razdoblju 2020. – 2021. Trio je predan ostvarivanju napretka u vezi sa svim tim inicijativama i jačanju djelovanja u području klime na nacionalnoj razini i u okviru vanjskog djelovanja, posebno pristankom da se 2020. Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC) podnese ažurirana verzija nacionalno utvrđenih doprinosa, u skladu s našim obvezama iz Pariškog sporazuma i slijedom temeljite procjene učinka.

Kada je riječ o učinkovitosti resursa, kružnom gospodarstvu i gospodarenju otpadom, tri predsjedništva pozdravljaju novi akcijski plan za kružno gospodarstvo i spremna su nastaviti sve inicijative koje iz njega proizide. Potrošači imaju važnu ulogu kao pokretači zelene tranzicije i u tom pogledu trio s velikim zanimanjem očekuje Komisijin prijedlog o osnaživanju potrošača.

Zaštita i održivo iskorištavanje bioraznolikosti i prirodnih resursa još je jedna od ključnih sastavnica zelene tranzicije. EU i njegove države članice predvodit će i pojačati napore na suzbijanju gubitka bioraznolikosti, među ostalim i u pogledu povezanosti bioraznolikosti s ljudskim zdravljem. Trio podržava predanost EU-a da vodi primjerom i snažno doprinese donošenju ambicioznog globalnog okvira za bioraznolikost za razdoblje nakon 2020. i njegovoj provedbi. Tri predsjedništva promicat će održive i kružne poljoprivredu i ribarstvo, prehrambene sustave i održivo upravljanje šumama u skladu s ojačanom strategijom EU-a za šume nakon 2020. kojom je obuhvaćen cijeli šumski ciklus i kojom se promiču brojne usluge koje pružaju šume te održivo biogospodarstvo, među ostalim s naglaskom na jamčenju opskrbe hranom i cjelovitosti lanaca opskrbe hranom u vrijeme krize te dobrobiti životinja, i usto se nadaju da će ostvariti 8. akcijski program za okoliš. Posebna će se pozornost posvetiti održivom upravljanju vodama, kao i opsežnom planu za oceane, koji uključuje plavi rast.

Otpornost poljoprivrede i vitalnost ruralnih područja u cijelom EU-u ključni su za osiguravanje teritorijalne kohezije i pristupa građana sigurnoj i cjenovno pristupačnoj hrani. Trio će uložiti maksimalne napore u pravodobno donošenje zakonodavnih prijedloga o zajedničkoj poljoprivrednoj politici (ZPP) kako bi provedba novog ciklusa politike započela bez odgode.

Kada je riječ o mehanizmu za pravednu tranziciju, tri predsjedništva predana su i pravodobnom donošenju zakonodavnog prijedloga o Fondu za pravednu tranziciju.

Trio naglašava da je provedba Programa održivog razvoja do 2030. i njegovih 17 ciljeva održivog razvoja neophodna za postizanje bolje i održivije budućnosti za sve, pri čemu nitko ne smije biti zapostavljen. Zato bi Program održivog razvoja do 2030. trebalo uključiti u sve vanjske i unutarnje politike EU-a, uz primjerenu razinu detaljnosti.

b. Izgradnja pravedne i socijalne Europe

Tri predsjedništva čvrsto vjeruju u prednosti europskog socijalnog modela i smatraju da se još može postići daljnji napredak.

Može se učiniti više na osiguravanju provedbe europskog stupa socijalnih prava. Trio je predan unapređenju rada na tome, vodeći se pritom postojećom podjele nadležnosti između EU-a i njegovih država članica. Jedan od njegovih ciljeva poticanje je uzlazne konvergencije u EU-u i podupiranje socijalne kohezije. Sredstva za postizanje tog cilja u prvom su redu okvir EU-a za nacionalne minimalne plaće, instrumenti za zaštitu radnih mjesta i prihoda u vrijeme gospodarskih šokova, pristup socijalnoj zaštiti za sve radnike i samozaposlene osobe, posebno najranjivije skupine, te veća socijalna uključenost. Trio će pojačati napore u borbi protiv siromaštva, među ostalim poticanjem rasprave o budućim inicijativama u vezi sa zaštitom minimalnog dohotka. Potreban je odgovor kojim bi se ublažile socijalne posljedice pandemije, u okviru kojeg će trebati pružiti potporu gospodarstvima država članica i poduzetim mjerama. Najavljeni prijedlozi u vezi s minimalnim plaćama i sustavom reosiguranja za slučaj nezaposlenosti, koje Vijeće namjerava razmotriti, inicijativa za borbu protiv nezaposlenosti mladih te jamstva za djecu važni su koraci u daljnjoj provedbi europskog stupa socijalnih prava.

Rad u području zapošljavanja i socijalnih pitanja bit će usmjeren na posljedice krize uzrokovane bolešću COVID-19. Obuhvaćat će područje sigurnosti i zdravlja na radu, zaštite radnika s nesigurnim radnim mjestima, posebno onih uključenih u nestandardne oblike zapošljavanje, i primjenu fleksibilnih oblika rada kao što je rad na daljinu, među ostalim putem digitalnih alata.

Tri predsjedništva poticat će napore na postizanju koherentne provedbe UN-ovih vodećih načela o poslovanju i ljudskim pravima, OECD-ovih smjernica za multinacionalne kompanije i Trostrane deklaracije Međunarodne organizacije rada (MOR) o načelima za multinacionalna poduzeća i socijalnu politiku. Pozivaju na izradu nove komunikacije o društveno odgovornom poslovanju, koja bi uključivala akcijski plan EU-a za odgovorno poslovno ponašanje i u kojoj bi se uzeli u obzir iskustvo i pouke proizišle iz krize uzrokovane bolešću COVID-19.

Rad i radni uvjeti brzo se mijenjaju, posebno zbog digitalizacije i starenja stanovništva. Trio predsjedništava želi aktivno oblikovati budućnost rada i stoga sa zanimanjem očekuje najavljene načine poboljšanja sigurnosti i zdravlja na radu svih radnika, radnih uvjeta radnika koji rade putem platformi, radnika na daljinu i radnika uključenih u druge nestandardne oblike rada.

Trebalo bi nastaviti rad na demografskim izazovima. Trebalo bi ojačati sudjelovanje svih skupina na tržištu rada te međugeneracijsku suradnju i dijalog. U promjenama u radu i društvu središnju će ulogu imati umjetna inteligencija. Politika rada posebno je usmjerena na područje vještina, sigurnosti i zaštite te socijalnog dijaloga. Pristup strukovnom osposobljavanju i obrazovanju te cjeloživotnom učenju neophodno je kako bi se radnicima omogućilo da steknu vještine potrebne na tržištu rada i prilagode se promjenama, čak i kad su drastične i neočekivane.

Ažuriranim programom vještina za Europu i akcijskim planom za integraciju i uključivanje trebalo bi osigurati uključiv pristup obrazovanju, među ostalim putem digitalnih sredstava. Ulaganje u vještine, među ostalim u mogućnosti za prekvalifikaciju i usavršavanje te digitalne vještine bit će ključno za rješavanje problema sve većeg nedostatka vještina i promjena u obrascima rada.

Promicanje kulture i medija, među ostalim podupiranjem kulturnih i kreativnih sektora u okviru programa Kreativna Europa, ujedno će doprinijeti uključivim i povezanim društvima. Trio sa zanimanjem očekuje i Komisijine inicijative u vezi s jamstvima za djecu i mlade.

Politika Unije za EU prilagođen građanima dodatno će doprinijeti razvoju, rastu i odgovarajućem životnom okružju uzimanjem u obzir posebnih potreba ruralnih i obalnih područja te poticanjem integriranog i održivog razvoja gradova i regija. Unija podupire kvalitetnu zdravstvenu skrb za sve, među ostalim osiguravanjem lanca opskrbe lijekovima kao važne sastavnice pristupa lijekovima. U tom će kontekstu trio također blisko surađivati s Komisijom na razradi europskog plana za borbu protiv raka i daljnjem djelovanju u vezi s njime. Trio također namjerava doprinijeti poboljšanju zdravstvene pismenosti.

Pandemija bolesti COVID-19 pokazala je da ima prostora za poboljšanje određenih međusobno povezanih procesa u zdravstvu na razini EU-a, i to u području zajedničke nabave na razini EU-a te u području razvoja i proizvodnje cjepiva i antimikrobnih i antivirusnih lijekova. Zakonodavstvo u području lijekova i medicinskih proizvoda trebalo bi unaprijediti kako bi se omogućili brza prilagodba krizama na tržištu i načelo samodostatnosti, među ostalim u pogledu dostupnosti lijekova, cjepiva i medicinske opreme. U tom kontekstu, poštujući nacionalne nadležnosti, trio prima na znanje Komisijinu namjeru da pomogne osigurati da Europa ima opskrbu cjenovno pristupačnim lijekovima koja zadovoljava njezine potrebe. Tri predsjedništva usredotočit će se i na zakonodavstvo u području prenamjene lijekova, omogućujući pritom zajednički pristup brzom i učinkovitoj nabavi podataka u kliničkim ispitivanjima. Poticat će promišljanje o stvaranju zajedničkih objekata za liječenje među zainteresiranim zemljama. Treba ojačati pripravnost EU-a za pandemije, među ostalim promicanjem digitalne razmjene zdravstvenih podataka, uz potpuno poštovanje pravâ na privatnost, i jačanjem postojećih paneuropskih struktura kao što je Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC).

V. PROMICANJE EUROPSKIH INTERESA I VRIJEDNOSTI U SVIJETU

Tri predsjedništva zajedno s visokim predstavnikom Unije za vanjsku i sigurnosnu politiku doprinjet će učinkovitoj pripremi sastanaka na vrhu i sastanaka čelnika EU-a koje organizira predsjednik Europskog vijeća sa šefovima država i vlada trećih zemalja i regija, i to na razini institucija EU-a i u multilateralnom obliku. Trio će u suradnji s visokim predstavnikom također osigurati daljnje postupanje slijedom rasprava Europskog vijeća o vanjskim poslovima i međunarodnim odnosima.

Tri predsjedništva blisko će surađivati s visokim predstavnikom Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i zajednički ga podupirati u ispunjavanju njegovih zadaća te će tražiti aktivan angažman i ciljanu potporu svih država članica vanjskoj politici Unije.

Trio će pružanjem potpore visokom predstavniku poduzeti što je moguće više konkretnih koraka kako bi se povećala sposobnost EU-a da odlučno i ujedinjeno djeluje u cilju učinkovitog promicanja europskih interesa i vrijednosti te obrane i daljnjeg oblikovanja međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima, u skladu s međunarodnim pravom i ljudskim pravima u današnjem svijetu punom sukoba, jačajući multilateralizam i sustav UN-a. Nastojat ćemo ojačati položaj EU-a kao globalnog predvodnika koji promiče mir, blagostanje i ljudska prava za sve.

To zahtijeva mobilizaciju i stratešku primjenu cjelokupnog raspona vanjskih djelovanja EU-a, od diplomacije do razvoja, trgovine, međunarodnih kulturnih odnosa ili energetske politike, uključujući sigurnosne i obrambene instrumente te aktivno informiranje i komunikaciju. Trio je odlučan u tome da zajedno s visokim predstavnikom, svim institucijama EU-a i državama članicama ispuni svoju ulogu u zajedničkom pothvatu ostvarivanja snažnog EU-a u multilateralnom svijetu s bliskim međuregionalnim vezama. To obuhvaća i sposobnost EU-a da odgovori na složene hitne situacije. Stoga će prioritet trija biti procjena odgovora EU-a i njegovih država članica na krizu izazvanu pandemijom bolesti COVID-19 kako bi se utvrdili nedostaci i izazovi, najbolje prakse i načini poboljšanja uzajamne suradnje i koordinacije. Odobrenje i provedba Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju omogućit će promicanje naših interesa i vrijednosti te bolje usklađivanje naše suradnje s prioritetima vanjske politike EU-a.

Trio pozdravlja odluku o otvaranju pristupnih pregovora s Republikom Albanijom i Republikom Sjevernom Makedonijom te ponovno potvrđuje europsku perspektivu zapadnog Balkana i svoj cilj nastavka procesa proširenja prema zapadnom Balkanu na temelju nedavne komunikacije Komisije o poboljšanoj metodologiji proširenja, kada je to relevantno, i produbljivanja suradnje, među ostalim kako je dogovoreno na sastanku na vrhu u Zagrebu.

U tom će kontekstu trio posvetiti posebnu pozornost rješavanju znatnih socioekonomskih posljedica krize izazvane bolešću COVID-19 u zemljama zapadnog Balkana i oporavku njihovih gospodarstava, uključujući stvaranje pozitivne perspektive za mlade. Trio će podupirati povezivost u svim njezinim dimenzijama, čime se smanjuje razvojni jaz između EU-a i regije. Promicanje demokracije, vladavine prava i slobode medija naša su zajednička europska poruka, koju bi trebalo pronositi učinkovitim strateškom komunikacijom. Naglasak bi trebalo staviti i na rješavanje otvorenih pitanja te jačanje otpornosti na hibridne prijetnje i dezinformacije užom suradnjom, među ostalim u područjima zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP), i suzbijanjem štetnih utjecaja u regiji.

Transatlantsko partnerstvo i trgovinski odnosi EU-a s SAD-om bit će jedna od glavnih tema kojima će se trio posvetiti, u bliskoj suradnji s Komisijom i visokim predstavnikom Unije za vanjsku i sigurnosnu politiku, kako bi taj odnos ostao uzajamno koristan i uravnotežen.

Zemlje Europskoga gospodarskog prostora (EGP-a) i Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA) naši su bliski partneri. Osiguravanje bliske suradnje s državama EGP-a i EFTA-e te Švicarskom na rješavanju posljedica pandemije bolesti COVID-19 iznimno je važno jer su države EFTA-e putem unutarnjeg tržišta EGP-a i guste mreže ugovora sa Švicarskom vrlo blisko gospodarski povezane s EU-om.

Zajedno s visokim predstavnikom i Komisijom trio će provoditi ambicioznu politiku susjedstva prema istoku i jugu. Njome se posebno želi neposrednim geografskim partnerima pomoći da uspješno iziđu iz krize izazvane bolešću COVID-19 i ojačaju svoju opću otpornost. Osim toga, trio će staviti snažan naglasak na podupiranje visokog predstavnika u doprinosu rješavanju velikih sukoba u susjedstvu Unije i izvan njega, primjerice u Libiji, regiji Sahela, Siriji i istočnoj Ukrajini.

Trio će, u suradnji s visokim predstavnikom, također doprinijeti pripremi, a zatim i provedbi obveza koje treba preuzeti na predstojećem sastanku na vrhu Istočnog partnerstva. Nastavit će i s radom na provedbi zaključaka Vijeća za vanjske poslove iz lipnja 2019. o angažmanu EU-a u regionalnoj suradnji na području Crnog mora i EU-ove inicijative „Crnomorska sinergija”.

Trio podržava visokog predstavnika u postupku izrade pregleda stanja u vezi s pet vodećih načela o odnosima EU-a s Rusijom u cilju aktivnog oblikovanja politika EU-a.

EU će pojačati suradnju s Organizacijom za europsku sigurnost i suradnju (OESS), koja može mnogo značiti za sigurnost i stabilnost u Europi zbog svojeg jedinstvenog geografskog raspona, autonomnih institucija, mreže operacija na terenu i sveukupnog diplomatskog potencijala.

EU će nastaviti s radom na ključnim prioritetima navedenima u novoj strategiji EU-a za srednju Aziju donesenoj u lipnju 2019. jer ta regija ima sve veću geopolitičku važnost kao most između Europe i Azije. EU će nastojati poboljšati povezanost Europe i Azije, kako je utvrđeno u strategiji o povezivanju Europe i Azije.

Podupirući napore visokog predstavnika, EU će za vrijeme triju predsjedništava nastojati pojačati suradnju s Uduženjem država jugoistočne Azije (ASEAN) s ciljem sklapanja strateškog partnerstva. U tom kontekstu predsjednik Europskog vijeća istražuje mogućnost održavanja sastanka čelnika EU-a i ASEAN-a. EU će nastaviti poticati dijalog i suradnju s Azijom putem Azijsko-europskog sastanka (ASEM), koji 16. i 17. studenoga u Phnom Penhu (Kambodža) namjerava održati svoj 13. sastanak na vrhu, te planira sastanak čelnika EU-a i Kine. Osim toga, pripremat će se godišnji sastanci na vrhu EU-a s Kinom, Indijom, Japanom i Republikom Korejom. Trio će pojačati napore na provedbi i daljnjem razvoju strategije o povezivanju EU-a i Azije, pri čemu će primjenjivati pristup utemeljen na vrijednostima, u kojem se stavlja jasan naglasak na usklađenost s međunarodnim standardima, održivost i transparentnost. Sastanak čelnika EU-a i Indije zakazan je za svibanj 2021. u Portu na poziv predsjednika Europskog vijeća, a domaćin će mu biti portugalsko predsjedništvo.

Sastanak na vrhu EU-a i Afričke unije (AU), koji će se održati u listopadu 2020., i predviđeni ministarski sastanci EU-a i AU-a bit će važne prilike za razvoj odnosa i suradnje s Afrikom. Tri će predsjedništva također nastaviti s donošenjem odluka Vijeća o potpisivanju i sklapanju sporazuma koji će naslijediti Sporazum iz Cotonoua.

Tijekom triju predsjedništava Europska unija trebala bi nastaviti činiti sve što je u njezinoj moći kako bi osigurala solidarnost s Afrikom u borbi protiv bolesti COVID-19. U bliskoj suradnji s visokim predstavnikom tri će predsjedništva osigurati da EU u svojim odnosima s Afrikom radi na ostvarivanju zajedničkih prioriteta dogovorenih na sastanku na vrhu EU-a i Afričke unije, koji uključuju trajni mir i sigurnost na afričkom kontinentu, kao i održiv i uključiv rast, ulaganja, otvaranje radnih mjesta i ljudski razvoj, istodobno tražeći zajednička i pozitivna rješenja za pitanja u području klime, migracija i mobilnosti. EU će također podupirati projekt gospodarske integracije u obliku kontinentalnog područja slobodne trgovine u Africi i pojačati međukontinentalne napore na ispunjavanju obveza iz Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama.

Zajedno s visokim predstavnikom, trio ostaje predan jačanju političkog partnerstva EU-a s Latinskom Amerikom i Karibima. EU mora nastaviti surađivati sa zemljama u toj regiji te i dalje ulagati napore u ostvarivanje rezultata s pomoću različitih sredstava, među ostalim ažuriranjem sporazuma koji su trenutačno na snazi, primjerice s Meksikom i Čileom, te ostvarivanjem napretka s Mercosurom. Zbog izazova s kojima se suočavamo EU će morati u potpunosti ispuniti svoju globalnu ulogu. Različite krize u toj regiji, posebno u Venezueli, zahtijevat će intenzivan politički angažman.

Trio je i dalje predan otvorenoj, ambicioznoj, pravednoj i održivoj trgovini utemeljenoj na pravilima. Trgovinska politika ključan je dio cjelovitog odgovora gospodarske politike na krizu. U tom su pogledu ključni elementi reforma WTO-a kako bi se ojačao multilateralni poredak utemeljen na pravilima i reforma međunarodnog mehanizma za rješavanje ulagačkih sporova. Trio će istodobno nastaviti raditi na ambicioznim bilateralnim sporazumima o slobodnoj trgovini i zaštiti ulaganja, osiguravajući pritom jednake uvjete i bolji pristup tržištima javne nabave. Pregovori o sporazumu o slobodnoj trgovini s Indonezijom vjerojatno će biti zaključeni 2021. Pregovori o sporazumima o slobodnoj trgovini s Australijom i Novim Zelandom u tijeku su, a mogli bi biti dovršeni tijekom 2021. Tri predsjedništva također će raditi na sklapanju sporazuma o partnerstvu i suradnji s Tajlandom u 2021. Trio će se zalagati za potpisivanje sporazuma o pridruživanju između EU-a i Mercosura i moderniziranoga globalnog sporazuma između EU-a i Meksika te za modernizaciju sporazuma o pridruživanju s Čileom. Uložit će krajnje napore kako bi se osiguralo potpisivanje sporazuma o zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zaključili pregovori o ambicioznom i uravnoteženom sveobuhvatnom sporazumu o ulaganjima s Kinom. Trio će raditi na mogućem ponovnom pokretanju pregovora o ambicioznom sporazumu o trgovini i zaštiti ulaganja između EU-a i Indije.

EU će nastojati bolje surađivati u području razvojne suradnje, a svoja međunarodna partnerstva u tom području dodatno ojačati na uključiv način. Tri predsjedništva naglašavaju da Program održivog razvoja do 2030. i njegovi ciljevi održivog razvoja pružaju transformacijski politički okvir za iskorjenjivanje siromaštva i postizanje održivog razvoja na globalnoj razini te da će osigurati da EU i njegove države članice nastave biti predvodnici u pogledu ambicioznosti i djelovanja. Trio, u suradnji s visokim predstavnikom, ostaje predan radu na širim učincima koje nacionalna djelovanja imaju na međunarodnoj i globalnoj razini te podsjeća na predanost EU-a iskorjenjivanju gladi i pothranjenosti. U tom pogledu tri predsjedništva pozdravljaju UN-ov sastanak na vrhu o svjetskim prehrambenim sustavima predviđen za 2021. i ističu potrebu za donošenjem koherentnih politika EU-a. Osim toga, radit će se i na rješavanju čitavog niza izazova povezanih s vodom s ciljem razvoja sveobuhvatnog pristupa vodi kojim se vodi računa o povezanosti humanitarne pomoći, razvoja i mira te aspektima koji se odnose na okoliš, globalno zdravlje i prehranu.

Tri predsjedništva također će, u sklopu daljnjeg djelovanja slijedom zaključaka Vijeća od 5. prosinca 2019. i kratkoročnih i dugoročnih mjera utvrđenih u izvješću Skupine mudraca iz 2020., raditi na jačanju europske financijske strukture za razvoj. Trio će ujedno usmjeravati rad na tome da Vijeće odobri treći akcijski plan za rodnu ravnopravnost i njegovu provedbu.

Trio podupire napore visokog predstavnika na promicanju i daljnjem jačanju učinkovitog međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima i u potpunosti je predan povećanju važnosti učinkovitog, na ugovorima utemeljenog međunarodnog nadzora naoružanja, razoružanja i neširenja oružja kao ključnog stupa globalnog mira i sigurnosti.

Kriza izazvana pandemijom bolesti COVID-19 i druge krize imaju dalekosežne učinke na humanitarne potrebe u cijelom svijetu. Tijekom triju predsjedanja EU će nastojati pružiti životno važnu humanitarnu pomoć onima kojima je ona potrebna. Nadovezujući se na rad prethodnog trija predsjedništava, posebno na Zaključke Vijeća o međunarodnom humanitarnom pravu iz studenoga 2019., zalagat ćemo se za zaštitu humanitarnog prostora i promicanje međunarodnog humanitarnog prava. Težimo tome da sve države članice i EU postanu potpisnici Humanitarnog poziva na djelovanje.

Pojava virusa koji izaziva bolest COVID-19 pokazala je važnost globalne suradnje u području zdravstva i transparentne reakcije na krize. U tom je kontekstu trio predan suradnji na tome da glas EU-a i njegovih država članica na međunarodnim forumima posvećenima globalnom zdravlju, kao što je Svjetska zdravstvena organizacija (SZO), postane snažniji i strateški usmjereniji. EU i njegove države članice podupirat će partnerske zemlje u jačanju njihovih sveobuhvatnih zdravstvenih sustava i ublažavanju ozbiljnih socioekonomskih posljedica pandemije. „Tim Europa” opipljiv je izraz europske odlučnosti u izražavanju naše globalne solidarnosti. Na globalnoj razini, suradnja sa sektorom istraživanja i inovacija na razvoju cjepiva omogućit će njegovu dostupnost partnerskim zemljama kako bi se suzbilo širenje pandemije.

Tijekom triju predsjedništava EU će nastaviti provoditi Strategiju pomorske sigurnosti EU-a (EUMSS) i njezin ažurirani akcijski plan u cilju poboljšanja načina na koji Unija na globalnoj razini odgovara na prijetnje i izazove u vezi s pomorskom sigurnošću koji utječu na ljude, aktivnosti i infrastrukturu, i to osobito pojačanom diplomatskom suradnjom s međunarodnim partnerima, posebno u Gvinejskom zaljevu, te koordiniranom izgradnjom kapaciteta. Odgovor u području politika razmotrit će se u svjetlu izvješća o provedbi Akcijskog plana za Strategiju pomorske sigurnosti Europske unije (EUMSS) koje treba izraditi u 2020.

Zajednička sigurnosna i obrambena politika (ZSOP)

Podržavajući rad visokog predstavnika i u bliskoj suradnji s državama članicama, tri predsjedništva istinski su predana jačanju svih aspekata ZSOP-a s općim ciljem da EU postane odgovoran, sposoban i pouzdan akter i globalni partner za mir i sigurnost. Stoga su partneri okupljeni u triju odlučni da nastave jačati EU-ovu sposobnost djelovanja kako bi mogao primjereno i odlučno odgovoriti na krize koje izravno utječu na naše interese i sigurnost – po mogućnosti s našim partnerima, a prema potrebi i neovisno.

Naša sposobnost djelovanja ovisi o jasnom i zajedničkom poimanju onoga što kao Europljani želimo moći učiniti u području sigurnosti i obrane, kako je utvrđeno u Globalnoj strategiji EU-a. Ako želimo ispuniti očekivanja iz Strateškog programa za razdoblje 2019. – 2024., neophodne su strateške političke smjernice. Stoga će trio dati punu potporu radu na „strateškom kompasu” koji vodi visoki predstavnik. Analiza zajedničkih prijetnji poslužit će kao temelj za taj strateški dijalog, čiji je cilj približiti se zajedničkom političkom poimanju, a planiranje i razvoj obrambenih sposobnosti u većoj mjeri usmjeriti na postizanje ciljeva.

Trio će nastaviti ulagati napore u povećanje suradnje između područja ZSOP-a i područja pravosuđa i unutarnjih poslova (PUP) te podupirati nacionalne procese za povećanje sposobnosti za civilne misije ZSOP-a i mnoga druga djelovanja kojima se osigurava potpuna provedba pakta za civilni ZSOP do početka ljeta 2023. Održat će se nekoliko radionica i dvije godišnje konferencije za preispitivanje na visokoj razini i bit će osnovan centar izvrsnosti za civilno upravljanje krizama.

Nastavit će se ostvarivati napredak u daljnjem razvoju i usklađivanju obrambenih inicijativa EU-a, među ostalim provedbom revolucionarnih koraka poduzetih u posljednje dvije godine u svim ključnim područjima (stalna strukturirana suradnja – PESCO, koordinirano godišnje preispitivanje u području obrane – CARD i Europski fond za obranu – EDF). To bi trebalo uključivati snažniju, uključivu i održivu europsku obrambenu tehnološku i industrijsku bazu kojom se vodi računa o ulozi malih i srednjih poduzeća (MSP).

U okviru pristupa usmjerenog na rezultate i dalje će se promicati usklađenost EU-ovih inicijativa povezanih s obranom koje su usmjerene na postizanje razine ambicije EU-a u području sigurnosti i obrane s ciljem jačanja obrambene suradnje, čime će se Uniji osigurati odgovarajuće sposobnosti, a njezina uloga pružatelja sigurnosti ojačati. Daljnja pojačana strateška politička koordinacija i praćenje provedbe bit će od ključne važnosti kako bi se osigurao koherentan pristup u razvoju europskih obrambenih sposobnosti.

U isto vrijeme tri predsjedništva, zajedno s visokim predstavnikom, ostaju u potpunosti predana transatlantskom sigurnosnom partnerstvu osiguravanjem potpune komplementarnosti svih inicijativa povezanih sa ZSOP-om s NATO-om. Jačanje kohezije i kapaciteta za zajedničko djelovanje i NATO-a i EU-a uključivat će vojnu mobilnost, kibersigurnost i kiberobranu, razvoj sposobnosti, hibridne prijetnje, izgradnju kapaciteta. S obzirom na pandemiju bolesti COVID-19, to obuhvaća i vojnu pomoć civilnim tijelima i mjere za jačanje otpornosti / civilne pripravnosti. Stoga će prioritet biti bliska suradnja obiju organizacija i jačanje europskog stupa NATO-a. Neformalna suradnja uspostavljena s NATO-om na tehničkoj razini čvrsta je osnova za snažan i trajan angažman, kako je istaknuto u dosad sastavljenim izvješćima o napretku.
